

K.G. Hammar: Tal vid minnesstunden för tsunamikatastrofens offer

Datum

10 januari 2005

Plats

Stockholm

- 1 Det blir alltid vardag igen. Det är en del av livets självläkning. Kanske är det snart vardag, redan vardag. Men behöver vardag i morgon vara detsamma som vardag var före Annandag jul? Vill vi verkligen att det ska bli som förut?
- 5 Döden har blivit påtaglig, närvarande. Ingen av oss är oberörd. Den kom så hastigt på, grymt. Och den gällde så många samtidigt. Det dör alltid människor, i vår närhet, i samma stad, i samma by, i samma hus. Men vi berörs sällan. Döden i vår tidigare vardag var påtagligt frånvarande utom för några få, de närmast berörda. Det dör alltid människor i vår värld, varje dag, många,
- 10 fruktansvärt många alldeles i onödan kan det tyckas. Vår verklighetsuppfattning blir mera sann om vi räknar med döden. När vi är medvetna om döden, den som hela tiden finns där men som kommer oväntat, överrumplande, orättvist, blir livet mera värdefullt, varje stund, varje ögonblick oskattbart, inte något självklart, mer av gåva, mera att ta vara på, förvalta.
- 15 Sorgen är närvarande ibland oss. När så många dör på samma gång, och vi får del av många människors berättelser och deras förluster, så tar vi också del av deras sorg. Tårar, också på offentliga platser, är inget ovanligt längre, inte just nu i varje fall. Skrämmar det oss? Eller värmer det oss? Bara den som älskar
- 20 sörjer. Är det inte det som värmer oss alla, att sorgen visar på så stor kärlek, att den finns där, hela tiden. Kärleken, sårbarheten och sorgen hör samman. Vill vi vara utan den? Är det inte snarare så att vi skulle vilja att sorgen alltid var en del av livet, därför att bara då är kärleken det. Det går inte att leva utan att drabbas av sorg. Men sedan länge har vi burit den enskilt, individuellt. Och som
- 25 samhälle har vi kunnat gå vidare som om den inte fanns. Men inte just nu. Sorgen visar på kärlekens betydelse. Kan vi tänka oss ett samhälle utan kärlek? Att bli mera varse den kärlek som finns betyder samtidigt att bli mera varse den sorg som finns.

Offret. När tiden påbjudit självförverkligande, har ordet offer nästan fallit i glömska, om det nu inte förts till avdelningen för bristande realism, tokig romantik eller världsfrånvänd religion. Men nu har offret, solidaritetens grunddimension, blivit fullt synligt ibland oss. Och vi gläds, vi gläds med
35 varandra. Människan har oförtjänst dåligt rykte, så en av våra skådespelare häromdagen. Svensken också! Offer hör samman med insikten att ingen lever för sig själv, ingen är sig själv nog. För att vi ska kunna bygga ett samhälle på insikten att vi hör samman, i samhörighet och beroende, så behövs offer, det offer som följer på min insikt att mitt egen självförverkligande inte kan tänkas
40 bort från andras. Och kanske anar vi också att detta samhälle där våra offer behövs, nu är globalt. Kanske vi också kan inse att offer inte är något nödvändigt ont, utan något meningsfullt, livsbejakande, livsnödvändigt, både för mig och andra.

45 En strimma av hopp. Kanske kan vi ana det. Det är inte detsamma som optimism, att det nog ska ordna sig. Ändå som ett ljust stråk genom våra liv, individuellt och tillsammans, kanske ett namnlöst stråk, kanske ett med många namn. Men ett hopp som grundar sig i att det kanske kan bli en skillnad, med döden och sorgen och offret mera medvetet närvarande, för livets och kärlekens
50 och samhörighetens skull. Vardag behöver inte betyda att allt återgår till det gamla. Vardag kan få ett nytt innehåll för oss.

Taggar

2000-tal, 2005, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/k-g-hammar-tal-vid-minnesstunden-for-tsunamikatastrofens-offer>